

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمد ابراهیم توننده جانی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زراندوز، سعید عزیز خانی، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آرزو بیدقی، فاطمه صفری، آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد
عربی، زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، حسین شجاع‌الدینی، امیر حسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصور خاکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدشیا، محمد رضائی‌بقا، سبا جعفرزاده صابری، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، محمد حمیدی، علی مرشد، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی فر	سیدآرش مرتضائی فر	امیر حسین کاروین	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، احسان کلاته‌عربی	محمد صدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	علی عشوریان	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: مجیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۵ مردادماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم چی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

$$\equiv \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \Leftrightarrow \underbrace{\sim(T \Rightarrow F)}_F$$

$$\equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۵- گزینه «۱» (علی قهرمان زاده)

$$\sim((p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow \sim p))$$

$$\equiv \sim((\sim p \vee q) \wedge (\sim q \vee \sim p))$$

$$\equiv \sim \left(\underbrace{\sim p \vee (q \wedge \sim q)}_F \right)$$

$$\equiv \sim(\sim p \vee F) \equiv \sim(\sim p) \equiv p$$

پس با p هم‌ارز است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۶- گزینه «۲» (امیررضا ذاکر زاده)

دو گزاره $(\sim p \vee q)$ و $(p \wedge \sim q)$ نقیض یکدیگرند، بنابراین ترکیب فصلی آن‌ها $((p \wedge \sim q) \vee (\sim p \vee q) \equiv T)$ درست و ترکیب عطفی آن‌ها

$((p \wedge \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \equiv F)$ نادرست است، پس داریم:

$$(\sim q \wedge p) \vee (p \Rightarrow q) \equiv (\sim q \wedge p) \vee (\sim p \vee q) \equiv T$$

$$(p \wedge \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۷- گزینه «۱» (امیر زرائدوز)

چون $p \Rightarrow \sim q \equiv F$ پس ارزش مقدم و تالی به صورت زیر است:

$$\begin{cases} \sim p \equiv T \Rightarrow p \equiv F \\ \sim q \equiv F \Rightarrow q \equiv T \end{cases}$$

$$\sim p \wedge q \equiv T \wedge T \equiv T$$

$$p \Rightarrow q \vee r \equiv F \Rightarrow T \vee r \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۸- گزینه «۲» (ابراهیم نبغی)

$$2^n - 2^{n-1} = 16 \Rightarrow 2^{n-1} (2 - 1) = 2^4 \Rightarrow 2^{n-1} = 2^4 \Rightarrow n = 5$$

جدول $(n-2)$ گزاره با توجه به $n=5$ دارای $2^3 = 8$ حالت است که در یک حالت همه گزاره‌ها ارزش نادرست دارند و در ۷ حالت حداقل یک گزاره ارزش درست دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ و ۴)

(مهم‌پیری)

۱- گزینه «۲»

گزینه‌های «۱» و «۴» گزاره نیستند و گزینه «۳» یک گزاره با ارزش نادرست است.

$$\text{گزینه «۲»}: \sqrt{(-3)^2} = |-3| = 3$$

بنابراین یک گزاره با ارزش درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

۲- گزینه «۴»

$$((\sim p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)) \Rightarrow p$$

گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$\text{گزینه «۱»}: ((\underbrace{F \Rightarrow T}_T) \wedge (\underbrace{T \Rightarrow F}_F)) \Rightarrow T \equiv F \Rightarrow T \equiv T$$

$$\text{گزینه «۲»}: \sim p \equiv F, \sim q \equiv F \rightarrow p \equiv T, q \equiv T$$

مانند گزینه «۱» ارزش درست دارد.

$$\text{گزینه «۳»}: p \equiv T, \sim q \equiv T \rightarrow q \equiv F$$

$$((\underbrace{F \Rightarrow F}_T) \wedge (\underbrace{T \Rightarrow T}_T)) \Rightarrow T \equiv T \Rightarrow T \equiv T$$

$$\text{گزینه «۴»}: p \equiv F, \sim q \equiv F \rightarrow q \equiv T$$

$$((\underbrace{T \Rightarrow T}_T) \wedge (\underbrace{F \Rightarrow F}_T)) \Rightarrow F \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

(مهم‌ابراهیم توزنده‌بانی)

۳- گزینه «۴»

با توجه به ارزش گزاره‌های p و q و r ارزش هر گزاره را تعیین می‌کنیم. p و r گزاره‌هایی درست و q گزاره‌ای نادرست است.

$$\sim p \vee q \equiv F \vee F \equiv F \quad (۱)$$

$$(\sim p \vee \sim q) \wedge \sim r \equiv (F \vee T) \wedge F \equiv T \wedge F \equiv F \quad (۲)$$

$$(\sim p \wedge \sim q) \wedge r \equiv (F \wedge T) \wedge T \equiv F \wedge T \equiv F \quad (۳)$$

$$\sim(\sim r \vee q) \vee \sim p \equiv \sim(F \vee F) \vee F \equiv \sim F \vee F \equiv T \vee F \equiv T \quad (۴)$$

ارزش این گزاره درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

(فرشید کریمی)

۴- گزینه «۳»

$$\begin{cases} q \equiv T \\ p \equiv F \end{cases} \Rightarrow ((p \wedge r) \Rightarrow q) \Leftrightarrow \sim((q \vee s) \Rightarrow p)$$

$$\equiv \left(\underbrace{(F \wedge r)}_F \Rightarrow T \right) \Leftrightarrow \sim \left(\underbrace{(T \vee s)}_T \Rightarrow F \right) \equiv$$

۹- گزینه ۲»

(فرشید کریمی)

$$\sim(p \Rightarrow q) \equiv \sim(\sim p \vee q) \equiv p \wedge \sim q$$

$$(p \vee (p \wedge \sim q)) \wedge \sim p \equiv (p \vee p) \wedge (p \vee \sim q) \wedge \sim p$$

$$\equiv \underbrace{p \wedge \sim p}_{\equiv F} \equiv F$$

$$\equiv F \wedge (p \vee \sim q) \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۱۰- گزینه ۱»

(کنکور فارغ از کشور ۱۴۰۱)

به بررسی گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه ۱: $(p \Leftrightarrow \sim q) \vee r \equiv (T \Leftrightarrow T) \vee r \equiv T$

گزینه ۲: $\sim(p \wedge \sim q) \wedge r \equiv (T \wedge T) \wedge r \equiv F \wedge r \equiv F$

گزینه ۳: $(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow \sim q) \equiv F \Leftrightarrow T \equiv F$

گزینه ۴: $(\sim p \vee \sim q) \Leftrightarrow \sim(p \vee q) \equiv T \Leftrightarrow F \equiv F$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

ریاضی و آمار (۱)

۱۱- گزینه ۱»

(مهمم بصیرایی)

$$2x^2 - 3x = -1 \xrightarrow{+2} x^2 - \frac{3}{2}x = -\frac{1}{2}$$

$$\Rightarrow x^2 - \frac{3}{2}x + \frac{9}{16} = -\frac{1}{2} + \frac{9}{16} = \frac{1}{16}$$

$$\Rightarrow (x - \frac{3}{4})^2 = \frac{1}{16} \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{3}{4} \\ b = \frac{1}{16} \end{cases} \Rightarrow a + b = \frac{12}{16} + \frac{1}{16} = \frac{13}{16}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۷)

۱۲- گزینه ۲»

(امیر زراندوز)

در معادله $2k - 3 = (3x - 2)^2$ شرط آن که معادله دارای دو جواب متمایز باشد، آن است که:

$$2k - 3 > 0 \Rightarrow 2k > 3 \Rightarrow k > \frac{3}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه ۲۲)

۱۳- گزینه ۴»

(سعید عزیزقانی)

$$2x^2 + 5x - 1 = 0 \Rightarrow \Delta = 25 - 4(2)(-1) = 33$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-5 + \sqrt{33}}{4} \text{ ریشه بزرگتر} \\ x_2 = \frac{-5 - \sqrt{33}}{4} \text{ ریشه کوچکتر} \end{cases}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۴- گزینه ۴»

(ابراهیم نفیسی)

$$(x - \frac{2}{5})(x + \frac{1}{3}) = 0 \Rightarrow x^2 + (-\frac{2}{5} + \frac{1}{3})x + (-\frac{2}{5})(\frac{1}{3}) = 0$$

$$\Rightarrow x^2 - \frac{1}{15}x - \frac{2}{15} = 0 \xrightarrow{\times 15} 15x^2 - x - 2 = 0$$

از مقایسه با $15x^2 + bx + c = 0$ داریم:

$$b = -1, c = -2$$

$$\Rightarrow b + c = -3$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۲)

۱۵- گزینه ۱»

(مهمم بصیرایی)

$$x^2 - 7x + 6 = 0 \Rightarrow (x - 6)(x - 1) = 0 \Rightarrow \begin{cases} \text{ریشه بزرگتر } x = 6 \\ \text{ریشه کوچکتر } x = 1 \end{cases}$$

$$3x^2 + (2k+1)x - m + 1 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} S = \frac{-(2k+1)}{3} = 6 \Rightarrow -2k - 1 = 18 \Rightarrow k = -\frac{19}{2} = -9 \frac{1}{2} \\ P = \frac{-m+1}{3} = 1+1 \Rightarrow -m+1 = 6 \Rightarrow m = -5 \end{cases}$$

$$\Rightarrow k + m = -14 \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۱۹ تا ۳۲)

۱۶- گزینه ۳»

(فرشید کریمی)

$$x(1+x) = 7 \Rightarrow x + x^2 = 7 \Rightarrow x^2 + x - 7 = 0$$

$$\Rightarrow \text{مجموع ریشه‌ها: } S = \alpha + \beta = \frac{-1}{1} = -1$$

α ریشه معادله است، پس:

$$\alpha^2 + \alpha - 7 = 0 \Rightarrow \alpha^2 = 7 - \alpha$$

$$\alpha^2 - \beta = 7 - \alpha - \beta = 7 - (\alpha + \beta) = 7 - (S) = 7 - (-1) = 8$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادله درجه دوم، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

ریاضی و آمار (۳)

(معمد بصیرایی)

۲۱- گزینه «۳»

چون با حرف «آ» شروع می‌شود پس برای سه حرف دیگر از بین ۵ حرف دیگر باید تعداد حالت‌های ممکن را مشخص کنیم. یعنی:

$$\frac{3}{1} \times \frac{4}{1} \times \frac{5}{1} \times \frac{1}{1} = 60$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۶)

(معمد بصیرایی)

۲۲- گزینه «۱»

$$\binom{5}{2} + \binom{3}{2} = \frac{5!}{3! \times 2!} + \frac{3!}{1! \times 2!} = 10 + 3 = 13$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(ابراهیم نبفی)

۲۳- گزینه «۴»

$$C(4,1) = \frac{4!}{3! \times 1!} = 4, P(6,2) = \frac{6!}{4!} = 6 \times 5, 3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$$

$$\Rightarrow \text{عبارت} = 4 + \frac{6 \times 5}{6} = 9$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۱۱)

(معمد ابراهیم توزنده‌فانی)

۲۴- گزینه «۴»

با توجه به این که پاسخ دادن به همهٔ سؤالات الزامی می‌باشد و پاسخ هیچ دو سؤال متوالی یکسان نیست، تعداد پاسخنامه‌ها برابر است با:

$$\frac{4}{4} \times \frac{3}{3} \times \frac{3}{3} \times \frac{3}{3} \times \frac{3}{3} = 324$$

به جز گزینه انتخاب شده سؤال اول هر یک از ۴ در سؤال قبل

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

(فخرشیر کریمی)

۲۵- گزینه «۲»

اگر مکان عدد مورد نظر را به شکل $\square \square \square$ در نظر بگیریم، ابتدا خانهٔ صدگان به ۲ روش به وسیلهٔ یکی از ارقام ۵ یا ۶ پر می‌شود، سپس خانه‌های بعدی را به ترتیب به ۷ و ۶ طریق به وسیلهٔ رقم‌های باقیمانده پر می‌کنیم. لذا جواب نهایی طبق اصل ضرب برابر با $2 \times 7 \times 6 = 84$ است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۷- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

$$\frac{3}{5}(x-1)^2 = 9 \xrightarrow{\times 5} (x-1)^2 = 15$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-1 = \sqrt{15} \Rightarrow x = \sqrt{15} + 1 \\ x-1 = -\sqrt{15} \Rightarrow x = -\sqrt{15} + 1 \end{cases}$$

$$x^2 = 15 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \sqrt{15} \\ x_2 = -\sqrt{15} \end{cases}$$

$$\text{مجموع} = \sqrt{15} + 1 - \sqrt{15} + 1 + \sqrt{15} - \sqrt{15} = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(امد رضا ذاکر زاده)

۱۸- گزینه «۲»

$$\sqrt{x_1} + \sqrt{x_2} = \sqrt{11} \xrightarrow{\text{بهنوان } 2} x_1 + x_2 + 2\sqrt{x_1 x_2} = 11$$

$$x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = 7$$

$$x_1 \times x_2 = \frac{c}{a} = k - 1$$

$$7 + 2\sqrt{k-1} = 11 \Rightarrow 2\sqrt{k-1} = 4 \Rightarrow \sqrt{k-1} = 2$$

$$\Rightarrow k - 1 = 4 \Rightarrow k = 5$$

$$\Rightarrow k^2 + 1 = 26$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(فخرشیر کریمی)

۱۹- گزینه «۲»

$$\text{ریشه‌ها} : \frac{+5 \pm \sqrt{25 + 4 \times \frac{14}{3} \times 3}}{6} = \frac{+5 \pm 9}{6} = \frac{14-4}{6}, \frac{7}{3}, -\frac{2}{3}$$

$$\frac{\alpha > \beta}{\alpha} \Rightarrow \alpha = \frac{7}{3}, \beta = \frac{-2}{3} \Rightarrow \frac{-2}{3} x^2 + 7x + \frac{7}{3} = 0$$

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = \frac{-b}{a} = \frac{-\frac{7}{3}}{-\frac{2}{3}} = \frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

(کتاب آبی پیمان‌های)

۲۰- گزینه «۳»

شرط آن که معادله درجه دوم دارای دو ریشه حقیقی متمایز باشد، مثبت بودن علامت Δ است:

$$\Delta = b^2 - 4ac > 0 \Rightarrow 9 - 4a > 0 \Rightarrow 4a < 9 \Rightarrow a < \frac{9}{4}$$

از طرفی چون معادله درجهٔ دوم است $a \neq 0$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

علوم و فنون ادبی (۲)

(مجتبی فرهادی)

۳۱- گزینه «۴»

فخرالدین عراقی در هر فصل از مثنوی عشاق نامه به یکی از مباحث عارفانه پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۸ و ۱۹)

(هومن نمازی)

۳۲- گزینه «۲»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تاریخ گزیده» مربوط به قرن هشتم و «تاریخ جهانگشا» مربوط به قرن هفتم است. «لمعات» نیز از آثار قرن هفتم است.

گزینه «۳»: «کشف الاسرار» مربوط به قرن ششم، «صد پند» مربوط به قرن هشتم و «تحفة الاحرار» مربوط به قرن نهم است.

گزینه «۴»: «کلیله و دمنه» مربوط به قرن ششم است و «جامع التواریخ» و «المعجم فی معاییر اشعار العجم» نیز در قرن هفتم نگاشته شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

(سیدعلیرضا امیری)

۳۳- گزینه «۲»

«بیرون تاختن» (حمله) و «بروز یافتن غمزه» وجه شبه تشبیه موجود در گزینه «۲» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لب» در شیرینی مثل شکر است. (تشبیه تفضیلی است).

گزینه «۳»: «مژگان» در فرو رفتن و زده شدن مانند نیش (نیزه) است.

گزینه «۴»: «لب تو» در شیرینی مانند شکر است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(سیدعلیرضا امیری)

۳۴- گزینه «۳»

(ب) من مانند پروانه جان باز هستم.

(ج) تو مانند دریا هستی.

(د) من مانند هندوی سپید هستم.

توجه: «ترک» صفت است و عبارت «تو ترک سیه‌چشمی» تشبیه ندارد.

تشریح سایر ابیات:

(الف) «شکر» استعاره از بوسه است.

(ه) «نیشکر» استعاره از بوسه است. شاعر می‌گوید در لب نیشکر وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۲»

(مفهم عمیری)

تعداد جایگشت n و m شیء متمایز به صورت یک در میان در حالتی تعداد m برابر n باشد از رابطه $2 \times (n!)^2$ یا $2 \times (m!)^2$ به دست می‌آید؛ پس داریم:

$$n = m = 3 \Rightarrow 2 \times (3!)^2 = 2 \times 3! \times 3!$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۲۷- گزینه «۱»

(امد رضا زاکر زاده)

$${}^4P\left(\frac{n}{4}\right) = {}^7P\left(\frac{n}{3}\right) = 4 \times \frac{n!}{(n-4)! \times 4!} = 7 \times \frac{n!}{(n-3)! \times 3!}$$

$$4(n-3)! \times 6 = (n-4)! \times 24 \times 7 \Rightarrow 4(n-3) \times (n-4)! \times 6$$

$$= (n-4)! \times 7 \times 24$$

$$n-3=7 \Rightarrow n=10$$

$$P(10, 2) = \frac{10!}{8!} = \frac{10 \times 9 \times 8!}{8!} = 90$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۱۱)

۲۸- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

ارقام زوج سه رقمی تا ۳۹۹

$$\left. \begin{aligned} 2 \times 4 \times 1 = 8 \text{ اگر یکان } 2 \text{ باشد} \\ 2 \times 4 \times 1 = 12 \text{ اگر یکان } 2 \text{ و } 4 \text{ باشد} \\ 3 \times 4 \times 1 = 12 \text{ اگر یکان } 4 \text{ باشد} \end{aligned} \right\}$$

$$442 = 6 = 1 \times 2 \times 2 = \text{زوج سه رقمی از } 400 \text{ تا } 442$$

$$\text{اصل جمع} \rightarrow 8 + 12 + 12 + 6 = 38$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۲۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

$$4 \times 3 = 12 = \text{تعداد راه‌ها} \Rightarrow \text{حالت } 1 \text{ (مسیر } ABC)$$

$$2 \times 2 = 4 = \text{تعداد راه‌ها} \Rightarrow \text{حالت } 2 \text{ (مسیر } ADC)$$

$$12 + 4 = 16 = \text{تعداد کل راه‌ها}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۴ و ۱۱)

۳۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

$$72 = \frac{3}{1} \times \frac{4}{2} \times \frac{3}{3} \times \frac{2}{4} \times \frac{1}{4} = \text{انفرمانده } 1 \times \text{انفرمانده } 2 \times \text{انفرمانده } 3 \times \text{انفرمانده } 4 \times \text{انفرمانده } 3$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه‌های قافیه: «ساز» و «نغمه‌پرداز» / «ساز» وجه شبه نیست؛ اما «نغمه‌پرداز» در مصراع دوم، وجه شبه است. توجه داشته باشید که در صورت سؤال، بیان شده است که هر دو واژه قافیه، وجه شبه باشند.
گزینه «۲»: واژگان قافیه: «دل» و «محمل» / «دل» در مصراع اول، مشابه است و «محمل» در مصراع دوم، هیچ کدام از ارکان تشبیه نیست.
گزینه «۳»: واژگان قافیه: «دندان» و «تابان» / «دندان» در مصراع اول، هیچ کدام از ارکان تشبیه نیست و «تابان» در مصراع دوم را می‌توان به‌گونه‌ای وجه شبه به حساب آورد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و قافیه، ترکیبی)

۳۹- گزینه «۴»

سعدی در بیت صورت سؤال، عشق را مانند کیمیا می‌داند که روی سرخ او را (مانند مس سرخ‌رنگ)، به رنگ زرد درآورده است (مانند طلا)؛ بنابراین، سعدی زردرو بودن عاشق را نشانه کمال‌بخشی عشق می‌داند. در بیت گزینه «۴» هم شاعر می‌گوید عشق دریایی را در گریبان قطره‌ای جای داده است و ذره ناچیزی را مانند خورشید کمال و زیبایی بخشیده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عشق ویرانگر است و اگر کوه طور از هیبت عشق از هم بپاشد، تعجبی ندارد.

گزینه «۲»: شاعر در این بیت تصویری بدیع آفریده است. معنی بیت این است که عشق وقتی از چشم من به خود نظر کرد، مانند شب‌نمی در برابر آفتاب، بخار شد؛ بنابراین، شاعر در اصل بزرگی عشق را در نظر خود بیان می‌کند ولی آن قدر در این بزرگی اغراق می‌کند که می‌گوید وقتی عشق از هیبتی که من برایش قائم باخبر شود، خود عشق محو و نابود می‌شود.

گزینه «۳»: عشق بلاخیز است و به یک نظر می‌تواند جهان را غرق خون کند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۰)

۴۰- گزینه «۱»

مفهوم بیت الف: ترک بلندپروازی (مرغی که آشیانه‌اش در بلندی باشد زودتر اسیر حادثه می‌شود).

مفهوم بیت ب: اهمیت تقدیر و قضا و قدر در سعادت انسان، نه قدرت و اختیار او
مفهوم بیت ج: حیرت و بی‌نبردن به راز هستی

مفهوم بیت د: شاعر وجود را چون مس می‌داند که باید از آن دست شست تا با استمداد از عشق به طلا و زر بدل گردد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۲)

۳۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا امیری)
تو چون بدر (قرص ماه کامل) بر این صدر درآیی.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد تشبیه است، چرا که «چون» در معنای «وقتی که» آمده است.
گزینه «۲»: فاقد تشبیه است، چرا که فعل جمله، منفی است و ادعای همانندی دو پدیده وجود ندارد.

گزینه «۳»: فاقد تشبیه است، چرا که «چو» در معنای «وقتی که» آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۳۶- گزینه «۳»

(یاسین موریان)
این مصراع، از سه رکن «مفاعیلن»، «مفاعیلن» و «فعولن» تشکیل شده‌است که مشخصاً تعداد پایه‌های آوایی آن، فرد است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فع (۴ پایه آوایی)

گزینه «۲»: مستفعلن مستفعلن (۲ پایه آوایی)

گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (۴ پایه آوایی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۳۷- گزینه «۱»

(یاسین موریان)
بیت اول: وزن: فعولن فعولن فعولن فعل / با توجه به مصراع دوم، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «- U -» قرار گیرد که ترکیب «پیش یارت»

در گزینه «۳»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۳» رد می‌شود.

بیت دوم: وزن: مفاعیلن مفاعیلن فعولن / با توجه به مصراع دوم، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «- - - U -» قرار گیرد که واژه «بیامد» در

گزینه «۴»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۴» نیز رد می‌شود.

بیت سوم: وزن: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلان / با توجه به مصراع اول، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «- U -» قرار گیرد که ترکیب «لانه دارد» در گزینه «۲»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۲» نیز رد می‌شود.

تمام واژگان گزینه «۱»، متناسب با پایه‌های آوایی ابیات هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۳۸- گزینه «۴»

(کنکور قاج از کشور تیرماه ۱۴۰۲- تیرماه)
واژگان قافیه: «جلوه‌گری» و «پرده‌دری» / تشبیه مصراع اول: «روی یار» به «نوبهار» تشبیه شده است و وجه شبه آن، «جلوه‌گری» است. / تشبیه مصراع دوم: «زلف یار» به «روزگار» تشبیه شده است و وجه شبه آن، «پرده‌دری» است.

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- گزینه ۳»

(عزیز الیاسی پور)

همه موارد در متن یافت می‌شود جز آنکه کلمات عربی متن نسبتاً اندک است. ضمناً شکل قدیمی افعال نیز در متن دیده نمی‌شود. متن از تاریخ بلعمی انتخاب شده است که از متون اولیه ادب فارسی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جملات کوتاه و قابل فهم‌اند و متن ایجاز دارد (مثلاً در انتهای متن سه فعل پشت سر هم آمده است که هریک، یک جمله محسوب می‌شوند). فعل «دهید» تکرار شده است.

گزینه «۲»: کلمات کهن مانند «انباز» در متن دیده می‌شود.

گزینه «۴»: «را» در جمله اول به معنای حرف اضافه (به) آمده است و در جمله دوم «را»ی مالکیت و «را»ی حرف اضافه دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۴۲- گزینه ۳»

(مسن اصغری)

در این متن تمثیل و استشهد به آیات، احادیث و اشعار وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لغات عربی نسبتاً کمی در این متن به کار رفته است.

گزینه «۲»: تکرار واژه‌های «گفت، از بهر، درخت...»

گزینه «۴»: جملات اغلب کوتاه هستند. فعل «همی‌گریم» صورت کهن فعل «می‌گریم» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۴۳- گزینه ۲»

(سعید معیری)

کاربرد کهن واژه: نمی‌یارس / کاربرد تاریخی دستور: نمی‌یارسست ... کم انگاشت

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنایه در ترکیب «ترک غم گرفتن» / تکلف و دشواری خاصی در ابیات دیده نمی‌شود.

گزینه «۳»: تشبیه در بیت سوم دیده می‌شود. (روپاه مانند تیری که از کمان می‌جهد، از دام بجست) / شعر از ظرف داستانی برای بیان حکمت و معرفت بهره گرفته است و در رده ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

گزینه «۴»: شبکه معنایی: دستان - تزویر - دام / جملات ابیات ساده و کوتاه هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۴۴- گزینه ۳»

(رضا رنجیری)

در این گزینه «فتنه» در دو معنای متفاوت به کار رفته است، بنابراین دارای جناس می‌باشد. / بیت، فاقد آرایه تکرار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «سر» اول با «سر» سوم تکرار شده است.

گزینه «۲»: واژه «زاد» تکرار شده است.

گزینه «۴»: واژه «خویشان» تکرار شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۲»

(یاسین مهریان)

«الف»: واژه «دید» در این بیت، در یک معنی تکرار شده است و آرایه واژه‌آرایی را پدید آورده است.

«ه»: «تاب» دوم و «تاب» سوم در یک معنی تکرار شده‌اند و آرایه واژه‌آرایی را پدید آورده‌اند.

تشریح سایر ابیات:

«ب»: «توا» در مصراع اول، در معنای «توشه و بهره» و در مصراع دوم، به معنای «آواز» به کار رفته است: جناس تام

«ج»: «سر» در مصراع اول، معنای «روی» می‌دهد و «سر» در ترکیب «به‌سر شدن»، معنای «سپری‌شدن» می‌دهد: جناس تام

«د»: «لب» اول در معنای «عضوی از بدن» و «لب» دوم، معنای «لبه و کناره» می‌دهد: جناس تام

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۳»

(هومن نمازی)

واژه‌های «بهشت» در بیت «ج» هر دو به معنی جنت هستند و تکرار آفریده‌اند؛ همچنین واژه‌های «مُشک» در بیت «ه» هر دو به معنی ماده‌ای خوشبو هستند.

واژه‌های «جهان» در بیت «الف» یکی به معنی هستی و دیگری صفت آن است از مصدر جهیدن.

واژه‌های «می‌کشد» در بیت «ب» یکی به معنی طراحی کردن است و دیگری معنی ادای کاری کردن می‌دهد و واژه‌های «تهاد» در بیت «د» یکی به معنی قراردادن و دیگری به معنی ذات است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۴۷- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا امیری)

بیت گزینه «۱» در وزنی آهنگین، ضربی و شاد سروده شده است، ولی محتوای آن نشانه‌هایی از غم و سختی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۸- گزینه ۳»

حافظ در گزینه ۳» از زبان یار با تفاخر از بی‌نیازی معشوق از عاشق سخن می‌گوید، ولی در سایر ابیات شاعر با تفاخر از هنر خود دفاع می‌کند.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم و موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۹- گزینه ۴»

در بیت گزینه ۴» شاعر عدم جاری بودن عدل و داد در نظام هستی را ویژگی آن می‌داند و رنج و عذاب اهل فضل را ناشی از این مسئله می‌داند. این نگرشی به‌غایت بدبینانه است؛ زیرا عدم اعتقاد به نظام عادلانه هستی، تحمل خیلی چیزها را ناممکن می‌سازد.
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۵۰- گزینه ۳»

مفهوم کلی و مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به این اشاره دارد که «حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند»، در حالی که بیت گزینه ۳» به این اشاره دارد که «راز عشق پنهان‌کردنی نیست».
(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۳)

علوم و فنون ادبی (۳)

۵۱- گزینه ۴»

در سبک بازگشت شاعران به تقلید از قصیده‌سرایان و غزل‌سرایان دوره‌های پیشین پرداختند که ترتیب درست در گزینه ۴» آمده است.
شاعران قصیده‌سرا: صبای کاشانی - قآنی شیرازی - سروش اصفهانی
شاعران غزل‌سرا: نشاط اصفهانی - فروغی بسطامی - مجمر اصفهانی
(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۵۲- گزینه ۳»

ادیب‌الممالک فراهانی: میرزا محمدصادق امیری فراهانی که بعدها از جانب مظفرالدین شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد، فعالیت اصلی اش روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت.
- محمدتقی بهار: بهار علاوه بر آشنایی عمیق با زبان فارسی و ادبیات کهن، از مسائل روز جامعه نیز آگاهی داشت و این شناخت و توانمندی را در خدمت آزادی و وطن‌خواهی درآورد. او در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود.

- فرخی یزدی: از شاعران شاخص این دوره است که او را به سبب آزادی‌خواهی، به زندان انداختند. تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع فرخی را شکوفا ساخت.
- سید اشرف‌الدین گیلانی: به نسیم شمال مشهور بود. او توانست با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعرهای او به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «نسیم شمال» چاپ می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۵۳- گزینه ۱»

هرچند شاعران عصر بازگشت باعث نوآوری و تکامل شعر فارسی نشدند، اما از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از حالت سستی که در اواخر سبک هندی در آن به وجود آمده بود، نجات بخشند. اگر این نهضت به پا نشده بود، چه‌بسا زبان فاخر شعر فارسی دچار سستی و ضعف بیش‌تری می‌شد.
خداوندنامه صبای کاشانی، حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های حضرت علی (ع) است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۵۴- گزینه ۲»

ادیب‌الممالک فراهانی، شاعری است که عبارت مورد نظر درباره او صدق می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

۵۵- گزینه ۱»

«انجمن ادبی خاقان» به ریاست فتحعلی‌شاه قاجار در تهران تأسیس شد. هدف از تشکیل این انجمن رهایی شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۲)

۵۶- گزینه ۴»

مشنق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.
نشاط اصفهانی در نظم و نثر مهارت داشت و مجموعه آثار او با عنوان «گنجینه نشاط» در دسترس است. ضمناً او به غزل‌سرایی مشهور است، اما قصاید بلندی نیز سروده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

(سعید یعفری)

(مفسن اصغری)

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینه «۴»

(آزیتا بیدرقی)

تشریح مورد نادرست:

الف) در مقابل جهان انسانی جهان دیگری به نام جهان تکوینی وجود دارد که وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است و پیش از انسان وجود داشته است.

د) بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد که شامل خلیقات، دانسته‌ها و تجربه‌هایی است که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۶۲- گزینه «۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

عبارت ذکرشده برای دیدگاه دوم مربوط به دیدگاه اول است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۶۳- گزینه «۴»

(آرش مرتضایی‌فر)

فرهنگ اینکاها از نوع فرهنگ‌هایی است که نه تداوم تاریخی بالایی دارد و نه گستره جغرافیایی وسیع؛ همچنین فرهنگ ژاپن دارای تداوم تاریخی بالا و فاقد گستره جغرافیایی وسیع است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۱)

۶۴- گزینه «۱»

(آزیتا بیدرقی)

سرمایه‌داری و صهیونیسم نمونه‌های فرهنگ جهانی‌اند که ارزش‌های قومی و قبیله‌ای داشته، ولی نگاه سلطه‌جویانه دارند. (ج) فرهنگ‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه از محدوده قومی و قبیله‌ای فراتر نمی‌روند.

فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت: فرهنگ‌هایی که شایسته جهانی‌شدن هستند و دارای ارزش‌های عام و جهان‌شمول‌اند.

تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون: دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۴)

۶۵- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح مورد نادرست:

برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان از این قید و بندها را تأمین کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۶۶- گزینه «۳»

(مهم‌مهری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

۵۷- گزینه «۳»

(میتبی فرهاری)

این گزینه از عوامل مؤثر در بیداری ایرانیان در دوره قاجار نیست. سفرهای شاهان قاجار به فرنگ موجب آشنایی شاهان با تحولات جهانی شد، اما بیداری ایرانیان متأثر از عوامل دیگری بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴)

۵۸- گزینه «۳»

(میتبی فرهاری)

موارد «ب» و «د» هر دو صحیح هستند.

بررسی موارد نادرست:

«الف»: نمایشنامه «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» اثری منظوم است.

«ج»: صبا در مثنوی، قصیده و غزل دست داشت و در این قالب‌های شعری آثاری چون خداوندنامه و گلشن صبا را به یادگار گذاشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۷ و ۱۸)

۵۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

- در شعر عصر بازگشت، گرایش به تقلید از زبان و بیان، تخیل و دیگر ویژگی‌های سبک خراسانی و عراقی وجود داشت. از میان ابیات ارائه شده، بیت «الف» به خاطر تشبیه حسی و بیان عشق زمینی، مشابه سبک خراسانی است و بیت «ه» با بیان مفهوم عرفانی وحدت وجود («یکی» بودن مطلوب) به سبک عراقی شباهت دارد.

- از درونمایه‌های شعر عصر بیداری می‌توان به انعکاس اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی اشاره کرد که خطاب شاعر به خودش در بیت «د»، نمونه انتقاد فرهنگی است. بیت «ب» نیز مفهوم میهن‌پرستی را بیان می‌کند که در این دوره رواج یافت.

- تصاویر خیالی بدیع در بیت «ج» نشان از سبک هندی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۶۰- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

مفهوم بیت «الف و د» عشق به وطن و میهن است در معنایی که متفکران و شاعران دوره بیداری مدنظر داشتند.

تشریح ابیات دیگر:

ب) در این بیت از وطنی سخن رفته است که معبود عشاق است و بنابراین نمی‌توان معنای میهن را از آن برداشت کرد.

ج) در این بیت شاعر با اشاره به داستان یوسف (ع) می‌گوید وطن جایی است که در آن عزیزان را به چاه می‌افکنند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۸)

جامعه‌شناسی (۱)

(مقدمه‌وری یعقوبی)

۷۱- گزینه ۲»

تشریح عبارت‌ها:

الف) با توجه به مصراع دوم بیت، بیانگر این موضوع است که هر مخلوقی در جهان، کاری را انجام می‌دهد.

ب) قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها برای مثال پس از برگشت از دبیرستان بهتر است ابتدا استراحت کنید و بعد تکالیف درسی خود را انجام بدهید یا برعکس اشاره به ارادی بودن کنش دارد.

ج) کنش انسانی، ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند.

د) فعالیت‌هایی نظیر ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر و... کنش محسوب نمی‌شوند زیرا بدون اراده و خواست انسان انجام می‌شوند پس فاقد ویژگی ارادی بودن هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۲- گزینه ۲»

تشریح گزینه نادرست:

سخن گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آنها از دست بدهیم، از گفتار بازمی‌مانیم. از این رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید. بنابراین سخن گفتن فرد فارسی زبان به زبان چینی، کنش محسوب می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۳- گزینه ۲»

(آریتا پیرقی)

ادای احترام سرباز به بارگاه ملکوتی امام رضا (ع): معنادار بودن کنش پرسش چرا در آزمون سراسری شرکت کردی؟ هدف دار بودن کنش پاسخ مناسب معلم به دانش‌آموزی که دست خود را بالا گرفته است: معنادار بودن کنش

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵)

۷۴- گزینه ۳»

(فاطمه صفری)

معتاد شدن به دخانیات: پیامد ارادی کنشگر است که وابسته به خود او می‌باشد و احتمالی است یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود.

تقرب به خداوند با وضو گرفتن: پیامد غیر ارادی و نتیجه طبیعی کنش (وضو گرفتن) است که قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود.

نمره بیست گرفتن: پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری است که احتمالی می‌باشد یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۷۵- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمان‌های - با تغییر)

تصویر الف): هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد.

تصویر ب): در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۷)

د) معنای زندگی و مرگ پرسش همیشگی بشر است، اما بحران زیست‌محیطی و پیر شدن جمعیت مسئله تازه‌ای است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۶۷- گزینه ۱»

(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۰)

ابونصر محمد فارابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه تغلب می‌نامد. او در تعریف این نوع جامعه می‌نویسد: در جامعه تغلب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند و این هنگامی پیش می‌آید که همه آن‌ها، شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگر باشند. هدف این مردم خوار و مقهور کردن دیگران است. آن‌ها نمی‌خواهند ملت مقهور، مالک جان و مال خود و... باشد. چنین افرادی دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود نیز چیره شوند ولی از آن‌جا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند. چنین مردمی گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگرانند (و باید باشند) و از همه جوامع دیگر برترند. آن‌ها مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمرند. این‌گونه اندیشه‌ها در آنان حس خودخواهی را تقویت می‌کند. پس، همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کنند. گمان می‌برند که ملت‌های دیگر نتوانسته‌اند به موقعیتی که آنان به دست آورده‌اند، برسند و اصولاً چنین سعادت را نمی‌شناسند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۹)

۶۸- گزینه ۱»

(فاطمه صفری)

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد. از سلطه غرب با نام‌هایی مانند استعمار و امپریالیسم یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۹- گزینه ۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

استعمار از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۳)

۷۰- گزینه ۲»

(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۰)

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۵)

روان‌شناسی

۸۱- گزینه ۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

تشریح عبارات:

- فرضیه‌ها در صورت پذیرفته شدن به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

- فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است.

- برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه شده به مسئله‌های علمی و تأیید یک

فرضیه، باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی بیازماییم.

- مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع نظریه را تشکیل می‌دهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۸۲- گزینه ۲»

(کنکور سراسری دی‌ماه ۱۴۰۲ - نوبت اول)

پژوهش‌های دانشمندان با «طرح مسئله» شروع می‌شود. جملات پرسشی

مبین یک مسئله هستند. (رد گزینه ۱)

فرضیه، پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است و به صورت

جمله‌ای خبری مطرح می‌شود. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع نیز، «نظریه» را تشکیل می‌دهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۸۳- گزینه ۲»

(فهرار علی نژاد)

«پیش‌بینی» مربوط به شرایطی می‌شود که توصیفی از یک پدیده

روان‌شناختی داشته باشیم و دلیلی برای ظهور آن پدیده یافته باشیم. در این

صورت، می‌توانیم زمان ظهور آن پدیده را بفهمیم و آن را دست‌کاری کنیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «توصیف مفهوم انگیزه

گزینه ۳: تبیین مفهوم هدف و بیان انگیزه به‌عنوان دلیل آن

گزینه ۴: توصیف مفاهیم حافظه کاری و حافظه کوتاه‌مدت با توجه به

مقایسه ویژگی‌های آن‌ها

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۶- گزینه ۴»

(کنکور سراسری ۹۹)

- بانک، مسجد، پلیس، مدرسه، خانواده، گروه دوستان، نمادها، ارزش‌ها،

هنجارهای اجتماعی و ... نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.

- بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی

اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار

می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.

- دعا در حق فرزندان، یک کنش اجتماعی است.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

۷۷- گزینه ۴»

(آرش مرتضایی‌فر)

تشریح موارد نادرست:

(ب) برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش) باید در حضور دیگران

آرام مطالعه کنیم. (پیدایش یک هنجار)

(ج) ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و

روش رسیدن به ارزش‌ها.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

۷۸- گزینه ۲»

(کنکور قارج از کشور ۱۴۰۱)

تشریح نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «همه پدیده‌های اجتماعی بُعد ذهنی و نامحسوس دارند؛ اما همه

آن‌ها بُعد عینی و محسوس ندارند. هم‌چنین نظم موجود در جهان اجتماعی،

تکوینی نیست؛ بلکه آگاهانه و اعتباری است.

گزینه ۳: «نظم موجود در جهان اجتماعی، تکوینی نیست؛ بلکه آگاهانه و

اعتباری است.

گزینه ۴: «در جهان اجتماعی بُعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها اهمیت بسیاری

دارد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۷۹- گزینه ۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

بدن موجودات زنده ویژگی‌های مشترکی دارند:

- اندام و اعضای متفاوتی دارند مثلاً گیاه ریشه، ساقه و برگ دارد و بدن

انسان قلب، مغز، دست و ... دارد.

- اعضای آنها به یکدیگر وابسته‌اند و هر کدام نیازهای دیگری را تأمین

می‌کند.

- اعضا برای حفظ حیات موجود زنده در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

- اعضا برای تأمین هدف مشترک از چیش و نظم خاصی برخوردارند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۷)

۸۰- گزینه ۳»

(آرش مرتضایی‌فر)

عبارات به‌ترتیب مؤید تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی، تأثیر جهان

ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی و تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

هستند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۲)

۸۴- گزینه «۴»

(مهسا عفتی)

منظور از توصیف، بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چیستی مفهوم و موضوعی است که قصد مطالعه و بررسی آن را داریم. پس از برگزیدن یک توصیف و تبیین خاص از یک پدیده، تا حد زیادی می‌توان به پیش‌بینی آن پدیده دست یافت.

تکلیف: افزایش و کاهش، کلیدواژه‌های مفهوم پیش‌بینی هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۸۵- گزینه «۳»

(فرهار علی‌نژاد)

همیشه این احتمال هست که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیحی وجود داشته باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲)؛ مثلاً چند نوع تبیین تجربی مختلف (رد گزینه ۴) یا تبیین عقلی، دینی و ... بنابراین، نباید با دست‌یافتن به یک تبیین خاص، تبیین‌های محتمل یا صحیح دیگر را رد کنیم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۸۶- گزینه «۴»

(مهمرب میبویی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است. وقتی از مبدا به مقصد در حال حرکت هستیم، جریان رسیدن به هدف را فرایند می‌گویند.

گزینه «۲»: درست است. هم دانشمندان و هم افراد عادی با مسئله مواجه می‌شوند، اما مهم‌ترین تفاوت دانشمندان با افراد عادی در برخورد با مسئله است که مواجهه دانشمندان منظم و قاعده‌مند است.

گزینه «۳»: درست است. دانشمند با طرح مسئله، موقعیت‌های ناشناخته و مجهول را شناسایی می‌کند.

گزینه «۴»: نادرست است. در جستجوی چیزی بودن (علت) باعث می‌شود روش علمی، هدفمند باشد (معلول).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۸۷- گزینه «۴»

(مهسا عفتی)

تعریف عملیاتی باعث سهولت در اندازه‌گیری می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۸۸- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصاحبه برخلاف گفتگوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است.

گزینه «۲»: اطلاعاتی را که با کمک مشاهده مستقیم نمی‌توان به دست آورد، می‌توان با استفاده از پرسشنامه‌ها کسب کرد.

گزینه «۳»: علاوه بر مشاهده در محیط طبیعی، برخی از محققان در محیط آزمایشگاهی به مشاهده رفتارهای موردنظر می‌پردازند.

گزینه «۴»: استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید به دست افراد متخصص انجام شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۸۹- گزینه «۱»

(مهمرب میبویی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱» درست است. پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله شروع می‌شود.

گزینه «۲» نادرست است. دقت کنید تعریف عملیاتی یعنی متغیر را به دقت تعریف کنیم. برای مثال می‌شد در این پژوهش افسردگی را این‌گونه تعریف کرد: نمره ۲۹ تا ۶۳ در آزمون افسردگی بک.

گزینه «۳» نادرست است. با صرف انجام روش خود نمی‌توان آن را عاری از اشتباه دانست چراکه ممکن است بعداً نادرستی آن مشخص شود؛ ضمناً روانشناس نباید دارو تجویز کند (دارودرمانی کار روانپزشک است).

گزینه «۴» نادرست است. متخصصان نباید مشخصات و اطلاعاتی را که در تحقیقات خود از درمانجویان به دست آورده‌اند، به صورت عمومی و برای دیگران منتشر کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، ترکیبی)

۹۰- گزینه «۲»

(همیدرضا توکلی)

عبارت اول: شامل یک تعریف از مفهوم هوش است که دال بر «توصیف» این مفهوم است.

عبارت دوم: به ارکان اساسی «روش علمی» اشاره کرده است.

عبارت سوم: به دلیل «نبود تعریف یکپارچه و منسجم» از روان‌شناسی اشاره کرده است.

عبارت چهارم: به «پردازش مفهومی» اشاره کرده است که در آن، از ویژگی‌های کیفی استفاده می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴، ۱۶ و ۲۰ و ۲۲)

عربی زبان قرآن (۲)

۹۱- گزینه «۳»

(مسین شیخ الدینی - بم)

«بالتی هی أحسن»: به روشی که نیکوتر است (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «أعلم» (اسم تفضیل): داناتر (رد گزینه «۲») / «ضلل» (فعل ماضی): گمراه شد (رد گزینه «۱»)

(ترجمه)

۹۲- گزینه «۱»

(مبیر بیگلی)

«غداة»: دشمنان (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «تشاء»: می‌خواهند (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / دقت کنید با توجه به وجود «من» و سبک و سیاق جمله، می‌توانیم فعل‌های ماضی را به صورت مضارع ترجمه نماییم.

(ترجمه)

۹۳- گزینه «۴»

(مبیر رضا قانامینی - اصفهان)

«تهیم»: تشنه و سرگردانند (رد گزینه «۱») / «الغلاة»: بیابان (رد گزینه «۱») / «تَنقَذ»: نجات یابند (رد گزینه «۱») / «استخرجوا»: خارج کنید، بیرون بیاورید (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

نکات مهم درسی:

در ترجمه افعال، به نوع و صیغه فعل دقت کنید؛ «استخرجوا» فعل امر از صیغه جمع مذکر مخاطب به معنای «خارج کنید، بیرون بیاورید» است.

(ترجمه)

۹۴- گزینه «۲»

(مبیر بیگلی)

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دشمنی دانا بهتر از دوستی نادان است!

گزینه «۳»: نادان با (چیزی) همانند دم فروبستن در برابرش کیفر نمی‌شود! / گزینه «۴»: سوارانی که در بیابان‌ها تشنه و سرگردانند، آبنبارها را جست‌وجو می‌کنند!

(ترجمه)

۹۵- گزینه «۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«ای برادر مؤمن من»: یا آخی المؤمن (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «دشنامگوی خود را .... خوار»: شاتمک ... حقیراً (دقت کنید موصوف و صفت نیستند ← رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «برای خشنودی خدا»: لرضا الله (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «رها کن»: (فعل امر) دَع (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

(ترجمه)

۹۶- گزینه «۲»

(کتکور سراسری ۹۸)

عبارت صورت سؤال می‌گوید: «ارزش نعمت‌ها را فقط کسی می‌داند که مصیبت بر وی فرود آمده باشد!»؛ مصراع گزینه «۲»: «از آبنبارهای آب درباره سوارانی که در بیابان‌ها تشنه و سرگردان می‌شوند، بپرس!»؛ مفهوم مناسبی دارد؛ زیرا بیان می‌کند که برای تشنگان بیابان، آب مصانع با وجود مزه ناگوار، نعمتی بزرگ بوده است و آنان قدرش را می‌دانسته‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «به خدا قسم ما عشقی بدون سرزنش ندیدیم!» نامناسب است. / گزینه «۳»: «چقدر زندگی مرا تلخ می‌کند درحالی‌که حمل‌کننده عسل هستی!» نامناسب است.

گزینه «۴»: «گاهی چشمه زندگی در میان تاریکی‌ها جست و جو می‌شود!» نامناسب است.

(مفهوم)

۹۷- گزینه «۴»

(مسین شیخ الدینی - بم)

با توجه به سیاق جمله و ترجمه آن، مشخص است که نیاز به فعل امر داریم، در نتیجه انتهای فعل «علمنی» باید حرکت ساکن داشته باشد، لذا شکل صحیح آن به صورت «علمنی» است. همچنین تلفظ درست «الزراعة» به شکل «الزراعة» می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۹۸- گزینه «۲»

(معمور بادرین)

در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» اسم تفضیل به صورت صفت تفضیلی «تر» ترجمه می‌شود، ولی در گزینه «۲» اسم تفضیل به صورت صفت عالی «ترین» ترجمه می‌شود.

نکات مهم درسی:

(۱) اگر بعد از اسم تفضیل حرف جر «من» بیاید، اسم تفضیل عموماً به صورت صفت تفضیلی «تر» ترجمه می‌شود.

(۲) اگر بعد از اسم تفضیل مضاف‌الیه بیاید، اسم تفضیل عموماً به صورت صفت عالی «ترین» ترجمه می‌شود.

(قواعد اسم)

۹۹- گزینه «۳»

(فاطمه منصورقالی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «المواقف» (پارکینگ‌ها) اسم مکان است.

گزینه «۲»: «مزارع» (کشزارها) اسم مکان است.

گزینه «۴»: «مجرى» (محل جریان، مجرا) اسم مکان است.

(قواعد اسم)

۱۰۰- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ارشد ۱۴۰۳- نوبت اول)
صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، دو اسم مبالغه با معنای غیر وصفی وجود داشته باشد.

تکات مهم درسی:

اسم مبالغه (وزن‌های «فَعَال» و «فَعَالَة») با ۳ کاربرد و معنی مختلف دیده می‌شوند:

(۱) اسم مبالغه با معنای وصفی (همراه با معنی «بسیار»): مثل: صَبَّار (بسیار شکبیا)، عَلَّامَة (بسیار دانا)

(۲) اسم مبالغه با معنای شغل؛ مثل: خَبَّاز (نانوا)، طَبَّاح (آشپز)

(۳) اسم مبالغه با معنای ابزار و وسیله؛ مثل: جَوَّال (موبایل)، فِتَّاحَة (در بازکن)

حال به تشریح گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: «صَبَّار» (بسیار شکبیا) و «نَفَّاذ» (بسیار دارای نفوذ) هر دو معنی وصفی دارند.

گزینه «۲»: «الْفَهَامَة» (بسیار فهمیده) و «الْوَهَّاب» (بسیار بخشنده) هر دو معنی وصفی دارند.

گزینه «۳»: «الْخَلَّاق» (بسیار نوآور) و «عَلَّامَة» (بسیار دانا) هر دو معنی وصفی دارند.

گزینه «۴»: «طَيَّار» (خلبان) معنای شغل و «الجَوَّال» (موبایل) معنای وسیله و ابزار دارد، پس هر دو اسم مبالغه معنی غیر وصفی می‌دهند.

(قواعد اسم)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۰۱- گزینه «۳»

(روح‌الله گلشن)
«یتفکرون»: تفکر می‌کنند، می‌اندیشند، اندیشه می‌کنند (از صیغه «غایب» است نه «مخاطب») (رد گزینه «۴») / «رَبَّنَا»: پروردگارا، پروردگار ما (هر دو صحیح است) // «هذا باطلاً»: این را باطل (دقت کنید «باطلاً» دارای «ال» نیست؛ بنابراین «هذا باطلاً» نمی‌تواند مانند یک ترکیب ترجمه شود) (رد گزینه «۱»)

ضمناً در گزینه «۲»، «أَنْ» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۱۰۲- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ری ۱۴۰۲- نوبت اول)
«لَا تَحْتَقِرْ»: (فعل نهی مخاطب) کوچک مشمارا / «افعلیه»: (فعل امر مخاطب) آن را انجام بده (رد گزینه‌های «۱» و «۲») // «إِلْمِي»: بدان / «صَغِيرَةً»: کوچک آن / «كَبِيرًا»: بزرگ (رد گزینه «۳») // «قَلِيلَةً»: اندک آن (رد گزینه‌های «۲» و «۳») // «كَثِيرًا»: بسیار

(ترجمه)

۱۰۳- گزینه «۲»

(امیرمسین شکوری)
«دست‌هایم»: یدَیْ (رد گزینه‌های «۱» و «۳») (دقت کنید که «یدی» در اصل «بَدَیْنِ + ی» بوده که به دلیل مضاف شدن، نون آن حذف شده و حرف‌های «ی» در هم ادغام شده‌اند و تبدیل به «بَدَیْ» شده است) / «فراموش کردم»: نسیتُ (رد گزینه «۱») / «که آن را ببندم»: أَنْ أَعْلَقَهَا (رد گزینه «۴») / «به من یادآوری کرد»: ذَكَرَنِي (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

(ترجمه)

۱۰۴- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیروری)
ترجمه عبارت: هر کس دشمنی کاشت، زبان درو کرد. (این عبارت، انسان‌ها را به دوستی با یکدیگر و دوری از دشمنی دعوت می‌کند و ارتباطی با بیت داده شده ندارد.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به آنچه گفته است، بنگر و به آن کس که گفته است، ننگر. (گفته مهم است نه گوینده)

گزینه «۲»: هر که نیکی بیاورد پس ده برابر آن پاداش دارد. (مزد عمل انسان به کار نیکی است که انجام می‌دهد.)

گزینه «۴»: دانش را طلب کنید اگرچه در چین باشد. (گوهر جان آدمی به علم و دانش است و باید آن را بخواهد اگرچه دور از دسترس باشد.)

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

اگر سخن گفتن از جنس نقره باشد، پس سکوت از طلاست، و طلا مانند نقره نیست. نقره معدنی گرانبه‌است اما طلا بسیار گرانبه‌تر از نقره است. هدف از این سخن این است که سکوت از سخن گفتن بهتر است و خاموش بودن از سخن پوچ و بیهوده بهتر است. قصد این عبارت‌ها این نیست که همواره ما را به سکوت وادار کند چرا که سخن گفتن بهترین انتخاب برای مردم است تا از اعتقادشان دفاع کنند یا دانش خود را نشر دهند، همین‌طور بر انسان واجب است که سکوت را در برابر ستم و نابرابری نپذیرد. سکوت معمولاً از حرف زدن گرانبه‌تر است جز هنگامی که واجب باشد که سخن گفتن را انتخاب کنیم. بنابراین، انتخاب سکوت در برابر ستم اشتباه فاحشی است که دلالت بر ترس و هراس دارد و شکی نیست که مردم سرزنش می‌کنند کسی را که سکوت کند هنگامی که بر او واجب است سخن بگوید و آنچه را که لازم است با صدای بلند، آشکار کند. بی‌گمان سخن پوچ همان است که به دیگران سودی نمی‌رساند و در جای خود نیست. همین‌طور امکان دارد که انسان عاقل و باهوش گاهی سکوت را انتخاب کند تا آنچه را که درون اوست، برساند، پس چه بسا سکوتی که گویاتر از سخن گفتن است.

۱۰۵- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابوهر)
ارزش سکوت معمولاً بیشتر از سخن گفتن است! (درست).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: سکوت معمولاً ارزان تر از سخن گفتن است!
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: سکوت ارزان است و سخن گفتن، ارزان تر!
گزینه «۴»: ترجمه عبارت: سکوت گرانبهاست است و سخن گفتن، گرانبها تر!
(درک مطلب)

۱۰۶- گزینه «۱»

(ولی بری - ابهر)
هرگاه ظلم را ببینیم ... پس باید سکوت نکنیم بلکه سخن بگوییم! (درست).

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: پس باید سکوت کنیم و به خاموشی پایبند باشیم!
گزینه «۳»: ترجمه عبارت: پس باید سکوت را انتخاب کنیم و سخن نگوییم!
گزینه «۴»: ترجمه عبارت: پس باید آن چه را که درونمان است، با سکوت برسانیم!
(درک مطلب)

۱۰۷- گزینه «۱»

(ولی بری - ابهر)
چه وقت عدم سکوت، بر انسان واجب به شمار می‌آید؟ هرگاه انسان بفهمد که او مورد ستم واقع می‌شود!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ترجمه: هنگامی که انسان ارزش سخن را درک کند!
گزینه «۳»: ترجمه: وقتی انسان خردمند و باهوش باشد و قدرت زیادی داشته باشد!

گزینه «۴»: ترجمه: وقتی سخن در برابر مخاطب هیچ فایده‌ای ندارد!

(درک مطلب)

۱۰۸- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)
«الصائمین» در صورت سؤال جمع مذکر سالم است.
در سایر گزینه‌ها «قوانین»، «الدلافین» و «المساکین» جمع مکسر هستند نه جمع مذکر سالم، چون با حذف «ین» مفرد کلمه به دست نمی‌آید.

(قواعد اسم)

۱۰۹- گزینه «۴»

(مجید بیگلری)
در گزینه «۴» عدد ترتیبی بعد از معدود خود نقش صفت دارد، پس «الأول» باید به شکل «مؤنث» (الأولی) به کار رود و همچنین معدود بعد از اعداد (۳ تا ۱۰) باید به شکل جمع (مرآت) به کار رود. (۲ غلط)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إثنتا عشر» نادرست بوده و درست آن «إثنا عشر» می‌باشد. (۱ غلط)

گزینه «۲»: «رجالاً» نادرست است، چون معدود (۱۱ تا ۹۹) باید مفرد (رجلاً) بیاید. (۱ غلط)

گزینه «۳»: «خامسة» عدد ترتیبی است در صورتی که با توجه به معنی و مفهوم جمله باید عدد اصلی (خمسة) بیاید. (۱ غلط)

(عذر)

۱۱۰- گزینه «۴»

(سید مفسر علی مرتضوی)
«الحجرات» جمع غیرانسان است، پس اسم اشاره مفرد مؤنث برای آن استفاده می‌شود («هؤلاء» جمع و نادرست است ← رد گزینه‌های «۱» و «۳».)
«نافذتان» مثنای مؤنث است، بنابراین باید فعل مناسب آن نیز به صیغه مثنای مؤنث (تفتحان) بیاید. (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)

(قواعد اسم)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۱۱- گزینه «۳»

(امسان کلاته عربی)
«إنا»: قطعاً ما (رد گزینه «۴») / «جعلناه قرأناً عربياً»: قرآن را به زبان عربی قرار دادیم / «لعلکم»: امید است شما (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «تعلقون»: اندیشه‌ورزی کنید
(ترجمه)

۱۱۲- گزینه «۱»

(امیر حسین شکوری)
«من جهة الآباء أكفاء»: از جهت پدران یکسان هستند (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «يجب عليهم أن لا يفتخروا»: بر آن‌ها واجب است افتخار نکنند (رد گزینه «۲») / «التواضع»: فروتنی، تواضع (رد گزینه «۴») / «أن يفخر بنفسيه»: به خودش افتخار کند (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)
(ترجمه)

۱۱۳- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۸)
«كلّ الناس»: همه مردم (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «سواء»: برابر / «ما هم سوى...»: جز ... نیستند (رد گزینه «۴») / «لحم»: گوشت / «عظم»: استخوان / «عصب»: پی، عصب / «لأمّ و لأب»: از یک پدر و مادر، از پدر و مادری (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «و»: (حالیه) در حالی که (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «الجهال»: (جمع مکسر «الجاهل») نادانان (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)
(ترجمه)

۱۱۴- گزینه «۲»

(مسین شیخ‌الدینی - بم)
«بی‌گمان»: إنَّ (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «دارای عقلی استوار است»: له عنده عقل ثابت (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)
دقت کنید «عقلی استوار» یک ترکیب وصفی نکره است.
(ترجمه)

۱۱۵- گزینه «۴»

(روح‌الله گلشن)
ترجمه بیت صورت سؤال: «ای کسی که نابخردانه (از روی نادانی) افتخارکننده به اصل و نسب هستی، مردم تنها از یک پدر و مادر هستند.»
بیت به این موضوع اشاره می‌کند که «اصل و نسب و خانواده موضوع تعیین‌کننده‌ای نمی‌باشد و آنچه مهم است، هنر و فضیلت خود انسان و

فلسفه یازدهم

(مفهم رضایی‌ریقا)

۱۲۱- گزینه ۴

مرتبه اول تفکر مربوط به مسائل روزمره و معمولی زندگی است که چهار مرحله دارد و گاهی نیاز به جدیت ندارد. مرتبه دوم تفکر مربوط به مسائل اساسی و بنیادین است؛ نه تخصصی (نادرستی گزینه «۳») و مختص فیلسوفان نیست (نادرستی گزینه «۲») و چهار مرحله دارد (نادرستی گزینه «۱») و همواره نیازمند تلاش پیوسته است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۴ و ۵)

(عرفان دهرشیا)

۱۲۲- گزینه ۲

موارد «ب»، «ج» و «د» صحیح هستند.

بررسی سایر موارد:

الف) تفکر فلسفی در همه علوم کارآمد است.

ه) موارد ذکر شده در این گزینه منجر به رسیدن به پرسش فلسفی نمی‌شوند؛

بلکه منجر به رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت می‌شوند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

(سبا بیغفرزاده مهابری)

۱۲۳- گزینه ۳

تلاش‌های قانونمند بشر برای یافتن پاسخ به پرسش‌های فلسفی باعث ظهور دانش فلسفه گردید.

بشر از همان نخستین روزهای حیات فکری خود اهمیت این قبیل پرسش‌های فلسفی را دریافته بود و در تلاش برای پاسخ قانونمند به این سؤالات بود.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۶)

(علیرضا نصیری)

۱۲۴- گزینه ۳

آنچه که سوفیست‌ها از کلمه سوفیست مراد می‌کردند در واقع همان «دانشمند» بود؛ آنان خود را دانشمند می‌نامیدند. فلسفه نیز در تاریخ خود معانی مختلفی را پشت گذاشته است. فلسفه در ابتدا به معنی «دوست‌داری دانایی» و در نتیجه فیلسوف نیز معادل کلمه «دوست‌دار دانایی» بود. در مرحله بعدی فلسفه به مفهوم «مطلق دانش» ارتقا پیدا کرد و فیلسوف نیز معادل دانشمند شد. بنابراین دومین معنای «فیلسوف» در واقع همان مرادی است که سوفسطاییان از به کار بردن لفظ «سوفیست» قصد می‌کردند. (تأیید گزینه «۲») در ادامه نیز فلسفه تبدیل شد به یک شاخه خاص از علوم و یک دانش خاص که فیلسوف نیز به کسی اطلاق شد که به این دانش بپردازد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

دست‌آورد او است. که این مفهوم از گزینه‌های «۱»، «۲» (شرف انسان به علم و دانش است نه به اصل و نسب!) و «۳» (هرگز نگو اصل و نسبم از اصل و نسب خویش هرگز سخن نگو)؛ (زیرا اصل جوانمرد تنها آن چیزی است که به دست آورده است.) نیز برداشت می‌شود. اما گزینه «۴» با این مفهوم ارتباطی ندارد.

(مفهوم)

۱۱۶- گزینه ۳

(افسان کلاته عربی)

در سؤالات ضبط حرکات، باید به کلمات مشابه زبان فارسی و عربی که تلفظ‌های متفاوتی دارند، دقت کرد؛ شکل درست واژه «جهه» می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۱۱۷- گزینه ۴

(سیر مفهم‌علی مرتضوی)

در گزینه «۴»، «داء» به معنای «درد، بیماری» با «صحة» متضاد است.

(واژگان)

۱۱۸- گزینه ۳

(افسان کلاته عربی)

در گزینه «۳»، «کان» از افعال ناقصه است؛ «لعل، أن و لکن» در سه گزینه دیگر از حروف مشبّهة بالفعل هستند.

(انواع یملات)

۱۱۹- گزینه ۴

(امیرحسین شکوری)

با توجه به قواعد «لیت و لعل» گزینه «۴» نادرست است؛ دقت کنید که صورت سؤال، خطا را می‌خواهد. ترجمه صورت سؤال: از پدر بزرگم درباره خاطرات زیبایش از مشرف شدنش به نجف اشرف سؤال کردم و گفتم:

گزینه «۱»: «کاش من یک بار دیگر آنجا را ببینم (صحیح است).

گزینه «۲»: امید است یک بار دیگر آنجا را ببینم (صحیح است).

گزینه «۳»: کاش یکبار دیگر آنجا را دیده بودم (می‌دیدم) (صحیح است).

گزینه «۴»: امید است یک بار دیگر آنجا را دیده بودم (می‌دیدم) (نادرست است).

(انواع یملات)

۱۲۰- گزینه ۱

(کنکور سراسری تیر ۱۳۰۲- نوبت دوم)

از میان حروف مشبّهة بالفعل، «لکن» به معنای «ولی، اما» برای رفع ابهام از جمله قبل و کامل کردن معنی استفاده می‌شود. ترجمه عبارت گزینه «۱»:

گرچه سعی می‌کند خودش را از ما مخفی کند، ولی او نمی‌دانست که ما

دَمَش را می‌دیدیم!

(انواع یملات)

۱۲۵- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

هنگامی که شخصی با دیدن و برخورد با یک رویداد و اتفاق دچار حیرت می‌شود، در واقع در مرحله اول تفکر یعنی برخورد با مسئله قرار دارد. و زمانی که پس از برخورد با مسئله سؤالی طرح می‌کند، در واقع در مرحله دوم تفکر، یعنی طرح پرسش و مسئله قرار دارد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۳ و ۵)

۱۲۶- گزینه «۳»

(مسین آفونری، راهنمایی)

این گزاره که «انسان نمی‌تواند چیزی را بشناسد.» نوعی شناخت معرفت‌شناسانه و در نتیجه مربوط به بخش ریشه‌های فلسفه است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به زبان و ادبیات می‌باشد.

گزینه «۲»: مربوط به فلسفه اخلاق می‌باشد.

گزینه «۳»: مربوط به شناخت‌شناسی فلسفی که بخش ریشه‌های فلسفه است، می‌باشد.

گزینه «۴»: این گزاره، گزاره‌ای تاریخی می‌باشد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۲۷- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

همانطور که می‌دانیم فلسفه دارای یک بخش اصلی و چندین بخش فرعی است. بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه، فلسفه اولی است که شامل هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی می‌باشد. از این‌رو اساسی‌ترین مسائل فلسفی را در بردارد.

حال بین این دو می‌دانیم که از جهت موضوعی معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است. یعنی معرفت‌شناسی مقدم بر هستی‌شناسی است و به نوعی بنیادین‌تر و زیربنایی‌تر از سایر بخش‌های فلسفه است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۱۲۸- گزینه «۳»

(عرفان دهرشیا)

فلسفه با ورود به حیطه‌های خاص و محدود شده علوم گسترش می‌یابد. مثلاً ورود فلسفه به فیزیک باعث گسترش فلسفه و پدید آمدن فلسفه فیزیک می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جای عبارت رشته‌های مختلف دانش با فلسفه مضاف باید جابه‌جا شود.

گزینه «۲»: فلسفه اولی بخش ریشه‌های فلسفه است و بخش‌های فرعی و فلسفه‌های مضاف را در بر نمی‌گیرد.

گزینه «۴»: برای این که یک فیلسوف به بررسی شاخه‌های فلسفه بپردازد، نیازی نیست در خود آن علوم نیز صاحب تخصص باشد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۲۹- گزینه «۴»

(مهمر رضایی‌رقا)

در فلسفه علوم اجتماعی به مسائل بنیادی علوم اجتماعی پرداخته می‌شود که اساس و شالوده علم جامعه‌شناسی را تشکیل می‌دهد. گرایش ذاتی انسان به زندگی اجتماعی از مسائل فلسفه علوم اجتماعی است که از شاخه‌های فلسفه است، نه بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه. اما باید توجه کرد که مسائل فلسفه مضاف نیز توسط فیلسوفان طرح و بحث می‌شوند نه به‌عنوان مثال توسط جامعه‌شناسان.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۳۰- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

هر دو گزاره مطرح شده در گزینه «۳»، مربوط به شاخه‌های فلسفه هستند. گزاره اول مربوط به انسان‌شناسی فلسفی و گزاره دوم مربوط به فلسفه اخلاق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تأثیر معرفت‌شناسی بر انسان‌شناسی فلسفی.

گزینه «۲»: تأثیر هستی‌شناسی بر انسان‌شناسی فلسفی.

گزینه «۴»: تأثیر فلسفه علوم اجتماعی بر علم جامعه‌شناسی.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

منطق

۱۳۱- گزینه «۴»

(عرفان دهرشیا)

علم منطق علمی است ابزاری که هدف آن جلوگیری از خطای اندیشه است و در نتیجه گزینه «۴» صحیح خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قواعد منطق کشف شده‌اند نه این که وضع شده باشند.

گزینه «۲»: انسان بدون دانستن قوانین منطقی نیز به‌صورت طبیعی براساس آن قواعد می‌اندیشد.

گزینه «۳»: دانستن قواعد منطق کافی نیست و باید مورد استفاده قرار بگیرند تا شناخت لغزش‌ها ممکن شود و همچنین چون تعداد خطاهای ذهن بی‌شمار است، هرگز نمی‌توان تضمین کرد که منطق از تمامی آنان جلوگیری می‌کند.

(منطق، منطق، ترازی انریشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۳۲- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

جمله پرسشی است و جمله خبری تام معنادار در عبارت مشهود نیست. این‌رو تصدیق یا قضیه نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در تصور، کاری با واقعیت داشتن یا نداشتن آن نداریم و صرفاً همان مفهوم را به ذهن می‌آوریم.

و مفهوم جزئی هم یک مفهوم کلی است، زیرا قابلیت انطباق بر بیش‌تر از یک مورد را دارد.

مفهوم عموم و خصوص من‌وجه هم می‌تواند بیشتر از یک مصداق داشته باشد و یک مفهوم کلی تلقی می‌شود.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۳۷- گزینه «۲» (سبا یعفرزاده صابری)

جمله دویپهلو است، چراکه مشخص نیست ضمائر مستتر در افعال «باشد» و «می‌شود» به چه کسی برمی‌گردند، به عبارت دیگر معلوم نیست زهرا از دیدن بقیه خوشحال می‌شود یا اینکه سایر افراد وقتی زهرا را می‌بینند، خوشحال می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «سبز شدن» امکان بروز مغالطه اشتراک لفظ را دارد.

گزینه «۳»: احتمال وقوع مغالطه نگارشی وجود دارد، زیرا می‌توان بین «پس» و «فردا» مکث قائل شد.

گزینه «۴»: هرچند در عبارت ضمیر وجود دارد، اما مرجع آن کاملاً مشخص است و ابهام ندارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۳۸- گزینه «۲» (مسین آفونری راهنمایی)

مفهومی که در جهان خارج دارای یک مصداق است، می‌تواند جزئی باشد یا می‌تواند کلی باشد.

اگر کلی باشد، با وجود داشتن یک مصداق خارجی هم در ذهن می‌توانیم بیش از یک مصداق برایش فرض کنیم.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۳۹- گزینه «۲» (مهمر رضایی‌بغا)

نسبت میان شیر و کره، تباین است. (نادرستی گزینه «۱») با توجه به اینکه بعضی از اشیاء مایعات هستند و همه مایعات، اشیاء هستند، پس میان اشیاء و مایعات، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است. میان لوازم‌التحریر و خودکار، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است. (نادرستی گزینه «۳») میان کتاب و یار مهربان، نسبت عموم و خصوص من‌وجه برقرار است. (نادرستی گزینه «۴»)

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۴۰- گزینه «۴» (عرفان دهرشیا)

در طبقه‌بندی باید رابطه عموم و خصوص مطلق بین تمام طبقات برقرار باشد که در گزینه «۴» منطق زیرمجموعه علوم کاربردی و علوم کاربردی زیرمجموعه‌ای از دانش است.

گزینه «۲»: در تصور کاری با ارتباط بین مفاهیم نداریم و بین آن‌ها رابطه سلبی یا ایجابی نداریم.

گزینه «۳»: جمله، خبری تام نیست، یعنی مفهوم جمله کامل نشده و منتظر ادامه آن هستیم، پس تصدیق نداریم.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۱۳۳- گزینه «۴» (علیرضا نصیری)

دلالت کلمه «فند» در بیت صورت سؤال، دلالت التزامی است چون که منظور از فند در بیت یادشده، سخنان شیرین و ملیح است نه خود فند، بنابراین استعاره دارد و در نتیجه دارای دلالت التزامی خواهد بود. اما دلالت لفظ «کامپیوتر» بر مدلول آن در گزینه «۴» دلالت تضمینی است چون که مقصود از این لفظ در این جمله یک بخش و یک قطعه از کامپیوتر است، نه کل آن؛ در نتیجه دلالت تضمینی خواهد داشت. دلالت سایر الفاظ بر مدلول‌هایشان در سایر گزینه‌ها همگی التزامی است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۴- گزینه «۴» (مسین آفونری راهنمایی)

یک جمله می‌تواند مشترک لفظی داشته باشد و در عین حال به مغالطه دیگری دچار باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لزوماً وجود مشترک لفظی در جمله باعث مغالطه اشتراک لفظ نمی‌شود.

گزینه «۲»: اگر جمله فاقد واژه مشترک لفظی باشد، ممکن است از وجهی دیگر دچار مغالطه لفظی دیگری باشد، مثلاً توسل به معنای ظاهری.

گزینه «۳»: واژه مشترک لفظی می‌تواند بیش از دو معنا داشته باشد نه فقط دو معنا.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۱۳۵- گزینه «۲» (مهمر رضایی‌بغا)

در عبارت اول، با توجه به این‌که مرجع ضمیر «من» مشخص نیست که محمد است یا گوینده سخن، پس با مغالطه ابهام در مرجع ضمیر مواجه هستیم. در عبارت دوم، نیز شاهد مغالطه نگارشی هستیم چون می‌توان این جمله را به دو شکل مطرح کرد: اول «جسد مرد کشته‌شده، توسط برادرش کشف شد» و یا دوم «جسد مرد کشته‌شده توسط برادرش، کشف شد».

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۱۳۶- گزینه «۴» (پوار پاکدل)

مفهوم کلی خودش یک مفهوم کلی است، زیرا مصداق متعددی می‌تواند داشته باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نسبت اعداد اول با اعداد فرد عموم و خصوص من وجه است.
گزینه «۲»: یکی از ایرادات این است که ترتیب و جهت علامت‌ها رعایت نشده است.
گزینه «۳»: یکی از ایرادات رابطه تباین بین پستاندار و دوزیست است.
(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

فلسفه دوازدهم

۱۴۱- گزینه «۳»

(مفرد رضایی‌بقا)
می‌دانیم در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که برحسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم و نیازمان را برطرف می‌سازیم، یعنی قبول داریم که مثلاً غذا و آب واقعاً هست (وجود مستقل از ادراک ذهنی) و می‌توان با دست خود آن‌ها را برداشت و از آن‌ها استفاده نمود. یعنی: «ما انسان‌ها می‌دانیم که اشیا و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آن‌ها علم پیدا کنیم.»
(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۲)

۱۴۲- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)
قدم اول در شناخت دو مفهوم هستی و چیستی این است که انسان می‌داند که اشیا و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آن‌ها علم پیدا کنیم. بنابراین باید گفت که براساس این تحلیل، انسان اولاً با مفهوم وجود آشناست و می‌داند که موجوداتی در خارج وجود دارند، یعنی می‌داند که خود وجود و وجود داشتن چیست. (رد گزینه «۱») ثانیاً این که انسان می‌داند که می‌تواند به آن موجودات علم و شناخت پیدا کند؛ یعنی این که امکان شناخت برای انسان نیز فراهم است (رد گزینه «۲») و همچنین محدوده شناخت انسان را نیز تا حدودی مشخص می‌سازد چون بیان می‌دارد که انسان می‌تواند به موجودات خارجی همانطور که هستند علم پیدا کند و محدوده شناخت انسان فراتر از احساسات و حالات ذهنی خودش است و می‌تواند موجودات خارجی را شناسایی کند. (رد گزینه «۴») اما در این مرحله، ما هنوز به نسبت هستی و چیستی یا همان وجود و ماهیت، کاری نداریم.
(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۲)

۱۴۳- گزینه «۳»

(کنکور قاجار از کشور ۱۳۰۱)
هنگامی که به امری اشاره می‌کنیم، بدین معناست که ما به وجود یافتن آن امر پی برده‌ایم و هستی آن را به نوعی تصدیق می‌کنیم.
بررسی سایر گزینه‌ها:
گزینه «۱»: هر موجودی دو حیثیت هستی و چیستی دارد، نه هر چیزی که بتوان فرض کرد. برخی مفاهیم در خارج وجود ندارند.

گزینه «۲»: وجود و ماهیت یک امر در ذهن دو مفهوم متغایر و متباین‌اند و یکی نیستند.

گزینه «۴»: این عبارت ارتباطی با عدم شناخت ماهیت یک امر ندارد. در آن حالت ما از خود وجود آن امر مطمئن نبوده‌ایم و به اشتباه وجود آن را تصدیق کرده‌ایم.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۴۴- گزینه «۲»

(پوار پاکرل)
انسان‌ها در برخورد با پدیده‌های جدید در واقع از وجه مشترک موجودات که همان هستی آن‌هاست، باخبر هستند و به دنبال کشف چیستی و ماهیت آن پدیده که وجه اختصاصی هر موجود است، هستند. اما به دنبال کشف وجه مشترک نیستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۳)

۱۴۵- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)
وجود و ماهیت دو مفهوم متغایر هستند؛ یعنی از نظر مفهومی، هر کدام غیر از دیگری می‌باشند. اما باید دقت کرد که این دو مفهوم در خارج مصداق واحد دارند. یعنی موجودات خارجی همزمان مصداق هر دوی این مفاهیم هستند و این‌طور نیست که مثلاً یک «آب» داشته باشیم و یک «وجود». بنابراین مغایرت این دو مفهوم، صرفاً در مفهوم است و نه در مصداق. حال با توجه به این موضوع، باید گفت که نسبت میان «سراشیز» و «حیوان ناطق» نیز این‌گونه است. یعنی این دو مفهوم درست است که از لحاظ مفهومی با هم مغایرت دارند اما در مصداق خارجی می‌توانند در یک موجود و یک مصداق جمع شوند؛ یعنی یک حیوان ناطقی که سراشیز است. اما سایر گزینه‌ها به این شکل نیستند. یعنی سایر گزینه‌ها هم مفهوماً و هم مصداقاً با هم مغایرت دارند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۴)

۱۴۶- گزینه «۴»

(هسین آفندی رانهمایی)
فلاسفه مغایرت وجود و ماهیت را محصول فلسفه اسلامی می‌دانند و فارابی بود که به آن توجه کرد و نکاتی را در این باره طرح کرد و این‌سینا راه فارابی را قدرتمندتر ادامه داد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۴)

اقتصاد

۱۵۱- گزینه «۱»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

$$12 \times 800 \times \frac{1}{8} = 12 \times (\text{ارزش سرمایه فیزیکی} \times \frac{1}{8}) = \text{هزینه خرید سالانه مواد اولیه}$$

میلیون تومان ۱۲۰۰ =

میلیون تومان ۴۸۰ = $4 \times 10 \times 12$ دستمزد سالانه مجموع کارگران

$$12 \times (\text{دستمزد کارگران در سال} \times \frac{25}{100}) = \text{هزینه آب، برق، گاز و اجاره سالانه}$$

$$12 \times 480 \times \frac{25}{100} = 1440 \text{ میلیون تومان}$$

میلیون تومان ۸۰۰ = سرمایه فیزیکی

$12 \times 1500 \times 600,000,000$ درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات

میلیون تومان ۱۰۸۰۰ = تومان ۱۰,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰

میلیون تومان ۲۴۰ = 20×12 هزینه فرصت سالانه

مجموع هزینه‌های کارگاه تولید کفش با احتساب هزینه فرصت

$$1200 + 480 + 1440 + 800 + 240 = 4160 \text{ میلیون تومان}$$

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

مجموع هزینه‌های تولید (هزینه‌های مستقیم و هزینه فرصت) - درآمد = سود واقعی

$$10800 - 4160 = 6640 \text{ تومان} = 6,640,000,000 \text{ میلیون تومان}$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۹، ۲۵، ۲۶ و ۳۳)

۱۵۲- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

$$60 = 300 \times \frac{20}{100} = \text{سود سالیانه خرید و فروش وسایل ورزشی}$$

$$\frac{102}{2} = \text{سود سالیانه راه‌اندازی یک کارگاه کوچک وسایل آزمایشگاهی}$$

میلیون تومان ۵۱ =

$$54 = 300 \times \frac{18}{100} = \text{سود سالیانه سپرده‌گذاری در بانک}$$

میلیون تومان ۸۴ = 7×12 سود سالیانه سرمایه‌گذاری در بازار بورس

در نتیجه سرمایه‌گذاری در بازار بورس بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که خرید و فروش وسایل ورزشی (با سود

سالیانه ۶۰ میلیون تومان) است؛ ولی فرد از آن صرف‌نظر کرده است، هزینه

فرصت انتخاب فرد محسوب می‌شود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۴۷- گزینه «۲»

(سبا پیغرزاره صابری)

آگاهی از هستی و چیستی اشیای اطرافمان نشان از مغایرت وجود و ماهیت نیست، بلکه علم به یکی از این موارد و جهل از آن دیگری می‌تواند دلیلی برای مغایرت وجود و ماهیت باشد (رد گزینیه‌های ۱ و ۴) همچنین تفاوت نوع حمل در حمل ماهیت بر ماهیت و حمل وجود بر ماهیت، خود دلیل و استدلالی برای مغایرت وجود و ماهیت است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۸- گزینه «۳»

(هوار پاکدل)

ابتدا باید نوع حمل در قضیه صورت سؤال را مشخص کنیم. «عدد اول فرد است» یک حمل شایع صناعی، غیرضروری و نیازمند دلیل است، زیرا عدد ۲، هم یک عدد زوج است و هم در مجموعه اعداد اول قرار دارد. بنابراین ما در گزینه‌ها باید به دنبال حمل شایع صناعی باشیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مثلث شکل است» یک حمل اولی ذاتی است.

گزینه «۲»: «واجب‌الوجود دارای وجود است» یک حمل اولی ذاتی است.

گزینه «۳»: «موجود انسان است» یک حمل شایع صناعی و غیرضروری و نیازمند دلیل است. موجود می‌تواند چیزی غیر از انسان باشد.

بنابراین پاسخ درست گزینه «۳» است.

گزینه «۴»: «انسان حیوان است» هم یک حمل اولی ذاتی می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۴۹- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

توماس آکوئیناس یکی از فلاسفه مهم اروپا در قرون وسطی بود. او با تأثیرپذیری از ابن‌رشد و خصوصاً ابن‌سینا باعث شد که توجه اروپاییان مجدداً به سمت فلسفه ارسطو بازگردد و معطوف به آن شود. (رد گزینه «۴») آکوئیناس مکتب فلسفی‌ای به نام تومیسیم را پایه‌گذاری کرد که هم‌اکنون نیز در اروپا جریان دارد. (رد گزینه «۱») او در آثار خود با توجه به آثار ابن‌سینا، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا رواج و گسترش داد. (رد گزینه «۳»)

دقت کنید که آکوئیناس موجب آشنایی مجدد اروپاییان با ارسطو و فلسفه ارسطویی شد، نه فلسفه ابن‌سینا.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۵۰- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

آکوئیناس با این‌که از ابن‌سینا تأثیر پذیرفته بود، اما همچنان ابتکارات خود را نیز داشت و به‌عنوان مثال، مبانی مسیحیت را با فلسفه ارسطو آشتی داد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۵۳- گزینه «۳»

(علی نوری)

ارزش سهام خریداری شده توسط فرد = درصد مالکیت فرد از دارایی شرکت

$$100 \times \frac{\text{ارزش کل سهام شرکت}}{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}$$

درصد = $\frac{2000}{5000} \times 100 = 40$ درصد مالکیت آقای رضایی

درصد = $\frac{1800}{5000} \times 100 = 36$ درصد مالکیت آقای محمدی

درصد = $\frac{1200}{5000} \times 100 = 24$ درصد مالکیت آقای فرهادی

تومان = $1,000,000,000 \times \frac{36}{100} = 360,000,000$
 میلیون تومان = ۳۶۰

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

۱۵۴- گزینه «۱»

(مهروی ضیائی)

- بار سنگین مسئولیت: معایب کسب و کار شخصی (همه چیز به شخص برمی گردد، حتی در ناخوشی و سفر)

- بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی: ویژگی تعاونی‌ها (شرکت تعاونی، کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.)

- مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی: معایب کسب و کار شخصی
 - تخصص‌گرایی بیشتر: مزایای ایجاد شرکت (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی و ویژه)

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۱۵۵- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

ابتدا باید منفعت خالص تعویض لاستیک‌ها را محاسبه کرد.

هزینه - منفعت = منفعت خالص

هزار تومان = $350 - 220 = 130$ = منفعت خالص لاستیک شماره (۱)

هزار تومان = $300 - 310 = -10$ = منفعت خالص لاستیک شماره (۲)

هزار تومان = $220 - 245 = -25$ = منفعت خالص لاستیک شماره (۳)

هزار تومان = $150 - 175 = -25$ = منفعت خالص لاستیک شماره (۴)

منفعت خالص منفی یعنی ضرر، بنابراین این فرد باید لاستیک شماره ۱ را تعویض نماید.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۳۰)

۱۵۶- گزینه «۳»

(آفرین سایبری)

هزینه فرصت هر انتخاب ارزش بهترین گزینه بعدی است که ما آن را هنگام انتخاب از دست می‌دهیم. وقتی یک فرد انتخاب می‌کند که سراغ یک کار کم‌ارزش اما فوری برود و ترک تحصیل کند، در واقع از گزینه بعدی خود که ادامه تحصیل است، چشم‌پوشی کرده است. در نتیجه هزینه فرصت این انتخاب منفی است که با وجود تحصیل و داشتن شغل خوب می‌توانست کسب کند.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۵۷- گزینه «۱»

(مهروی کاروان)

الف) بی‌صبری زیاد

ب) توجه به هزینه‌های هدررفته

پ) چسبیدن به وضعیت فعلی

ت) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۳۱)

۱۵۸- گزینه «۲»

(آفرین سایبری)

الف) هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب» میزان روغنی است که فروشگاه از خرید آن صرف‌نظر کرده است تا بتواند میزان بیشتری برنج بخرد، در نتیجه خواهیم داشت:

= هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب»

قیمت هر کیلو روغن X میزان روغنی که از خرید آن صرف‌نظر شده است

$$\Rightarrow 6,300,000 = (240 - x) \times 70,000$$

$$\Rightarrow \frac{6,300,000}{70,000} = 240 - x \Rightarrow 90 = 240 - x \Rightarrow x = 150$$

در نتیجه، در نقطه «ب» ۱۵۰ کیلو روغن خریداری شده است.

ب) پیدایش یک فناوری جدید که منابع موجود برای تولید محصولات را افزایش می‌دهد و افزایش تقاضای مشتریان برای کالای «ب» به ترتیب منجر به «انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا» و «حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین» می‌شود.

ج) وقتی شرکت در نقطه C قرار دارد: ۵۰۰ واحد کالای «الف» و ۶۰۰ واحد کالای «ب» می‌تواند تولید کند،

وقتی شرکت در نقطه E قرار دارد: ۰ واحد کالای «الف» و ۸۰۰ واحد کالای «ب» می‌تواند تولید کند،

بنابراین هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد کالای «ب» بیشتر، (حرکت از نقطه C به سمت نقطه E) ۵۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

(مهری ضیائی)

۱۶۰- گزینه «۴»

ناحیه خارج از مرز فقط نقاطی هستند که کشور می‌تواند آرزوی رسیدن به آنها را داشته باشد. این نقاط با فرض ثابت ماندن منابع کشور، غیرقابل دستیابی هستند زیرا کشور منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد.

نکته مهم: با تغییر نحوه استفاده از منابع، می‌توان از نقاط زیر مرز امکانات تولید به نقاط روی مرز حرکت کرد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

ب) نقطه «ج» پایین‌تر از خط قید بودجه است. بنابراین فروشگاه مبلغی را پس‌انداز کرده است. برای به‌دست آوردن مبلغ پس‌انداز ابتدا باید محاسبه کنیم در این نقطه چه میزان از بودجه را صرف خرید دو کالای برنج و روغن کرده‌ایم، در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{میزان بودجه صرف شده در نقطه «ج»} =$$

$$(150 \times 70,000) + (50 \times 42,000) = 10,500,000$$

$$\text{تومان } 12,600,000 = 2,100,000 +$$

$$21,000,000 - 12,600,000 = \text{میزان پس‌انداز در نقطه «ج»}$$

$$\text{تومان } 8,400,000 =$$

برای اینکه بفهمیم با مبلغ پس‌انداز چه مقدار برنج می‌توانیم بخریم باید مبلغ را به قیمت برنج تقسیم کنیم.

$$\text{کیلو (برنج)} = \frac{\text{مبلغ پس‌انداز}}{\text{قیمت هر کیلو برنج}} = \frac{8,400,000}{42,000} = 200$$

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

(سارا شریفی)

۱۵۹- گزینه «۴»

الف) هزینه تولید هر دو محصول یکسان است. در قسمت «الف» با توجه به گزینه‌ها باید بررسی کنیم ارزش تولید کالای «الف» در نقطه A بیشتر است یا نقطه D. در نقطه A، ۸۰۰ واحد کالای «الف» تولید می‌شود و در نقطه D ۳۰۰ واحد.

قیمت کالای «الف»، ۵ درصد گران‌تر از کالای «ب» است. و قیمت هر واحد کالای «ب» ۳۰ هزار تومان است؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{هزار تومان } 31/5 = 30 + (30 \times \frac{5}{100}) = \text{قیمت کالای «الف»}$$

$$\text{هزار تومان } 25,200 = 800 \times 31/5 = \text{ارزش تولید کالای «الف» در نقطه A}$$

$$\text{هزار تومان } 9,450 = 300 \times 31/5 = \text{ارزش تولید کالای «الف» در نقطه D}$$

نکته: در نقطه‌ای که در آن میزان تولید کالای «الف» بیشتر از سایر نقاط است، ارزش تولید کالای «الف» نیز بیشتر از سایر نقاط می‌باشد. در نقطه A میزان تولید کالای «الف» ۸۰۰ عدد و بیشتر از سایر نقاط است.

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۵ مرداد

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
سپهر حسن‌خان‌پور، حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، نیلوفر امینی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۳»

(سپهر مسن فان پور)

هر سه واژه «آفل : افول کننده / ساقط: سقوط کننده / نازل: نزول کننده» معنای «پایین رونده» دارند. «آمر: امر کننده، دستوردهنده» متفاوت است.

۲۵۲- گزینه ۳»

(سپهر مسن فان پور)

در متن صورت سؤال، لاکپشتی چنان عظیم وصف شده است که جزیره به نظر رسیده، کشتی‌ای بر کنار آن لنگر انداخته، اهالی کشتی بر آن سوار بوده و مدتی روی آن گذرانده‌اند، بی آن که بدانند آن خشکی جزیره نیست و لاک پشت است. نتیجه‌گیری انتهای متن کاملاً موهوم و خرافی و واهی، یعنی غیرواقعی و با منطق علم تجربی آدمی ناسازگار است.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۱»

(ممید اصفهانی)

نویسنده در متن صورت سؤال، توصیفاتِ فخرالدین اسعد را بسیار رقیق‌تر و مجمل‌تر از آن می‌داند که نام «مینیاتور» روی آن بگذارد، چرا که در مینیاتور، مبالغه و ظرافت در توصیف جلوه‌های جمال بیشتر است. واضح است که «مجمل» در متن معنایی در حدود «کم و مختصر» دارد.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۴»

(ممید اصفهانی)

نویسنده در متن صورت سؤال، توصیفاتِ فخرالدین اسعد را بسیار رقیق‌تر و مجمل‌تر از آن می‌داند که نام «مینیاتور» روی آن «توصیفات فخرالدین اسعد» بگذارد.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

عبارت «این سنجش را به‌ویژه از آن جهت می‌کنیم که ویس ورامین نخستین منظومه موجود عاشقانه قبل از نظامی است و هر دو هم بر یک وزن‌اند» به وضوح نشان می‌دهد «بر یک وزن سروده شدن دو منظومه ادبی، عامل مؤثری در القای شباهت میان آن دو است». البته این عبارت به این معنا نیست که پیش از ویس ورامین فخرالدین اسعد، هیچ منظومه شاعرانه‌ای در ادبیات فارسی سروده نشده است، چرا که ممکن است چنین منظومه‌ای سروده شده و به دست ما نرسیده باشد. همچنین متن، آثار نظامی را با هم مقایسه نکرده و یا مطلبی نگفته است که بتوان از آن چنین مقایسه‌ای را نتیجه گرفت. علاوه بر این، در انتهای متن نیز آرایه استعاره فشرده‌تر از آرایه تشبیه دانسته شده است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

ذکر «گهی گفتی» در ابیات گزینه پاسخ بارز است. متن به وضوح این عبارت را از عبارات فخرالدین اسعد دانسته است.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۱»

(ممید اصفهانی)

نویسنده متن صورت سؤال بیان می‌کند موصوفات فخرالدین اسعد پر شمار و توصیفات نظامی طولانی‌تر است. در گزینه «۱»، زلف و چشم و عارض و رخ معشوق همگی وصف شده است در حالی که در دیگر گزینه‌ها، فقط یک مورد موصوف داریم: گزینه‌های «۲» و «۴» به وصف «چشم» پرداخته‌اند و گزینه «۳» به وصف زلف.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۲»

(فاطمه اسخ)

سامان دایی صباست. علی پسرخاله صباست. پس سامان دایی علی نیز هست و همسر او (مادر مصطفی) زن دایی علی.

(هوش ریاضی)

که سرخ و یا سفید پوشیده باشد. سبز هم که پوشیده است، زرد هم که متعلق به اکبر است. پس امین آبی پوشیده است. قطعاً از بین امیر و آرشا، یکی سبز پوشیده است، اما معلوم نیست کدام. رنگ پیراهن شخص دیگر نیز معلوم نیست. تکلیف رنگ پیراهن آرش را نیز نمی‌دانیم.

۵	۴	۳	۲	۱
امین	؟، سبز	اکبر، زرد		
		اکبر، زرد	؟، سبز	امین

(هوش ریاضی)

(ممیز کنشی)

۲۶۳- گزینه «۳»

ابتدا فرض می‌کنیم امین نفر اول باشد که سفید پوشیده است، پس شخصی که قرمز پوشیده است باید در کنار او در جایگاه دوم باشد. حال آرشا و امیر که کنار یکدیگر نیستند در جایگاه دوم هم نیستند، پس یکی از آن‌ها در جایگاه سوم است و دیگری در جایگاه پنجم. همچنین آن که زرد پوشیده است در کنار آن که سبز پوشیده است نیست، پس این دو تن نیز یکی در جایگاه سوم و دیگری در جایگاه پنجم است. پس آن که در جایگاه چهارم است، قطعاً آبی پوشیده است. نفرات جایگاه‌های دوم و چهارم نیز معلوم نیست که یا آرش است و یا اکبر:

۵	۴	۳	۲	۱
امین	آرش / اکبر	آرش / امیر	آرش / اکبر	امین
سفید	سبز / زرد	سبز / زرد	قرمز	سبز / زرد

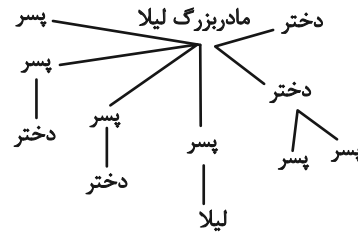
جایگاه آرش و اکبر دو حالت، جایگاه آرش و امیر نیز دو حالت و رنگ پیراهن آن دو نیز دو حالت دارد. طبق اصل ضرب، تا اینجا هشت حالت داریم. اما همه این‌ها با فرض جایگاه نخست برای امین بود. اگر امین در جایگاه پنجم باشد، دوباره همین حالت‌ها را داریم، پس در مجموع شانزده حالت ممکن است.

(هوش ریاضی)

۲۵۹- گزینه «۲»

(فاطمه، اسخ)

طبق نمودار، لیلا دو عمه، سه عمو، دو پسر عمه و دو دختر عمو داشته است:

(هوش ریاضی)

(ممیز کنشی)

۲۶۰- گزینه «۱»

۵	۴	۳	۲	۱
امین	امیر	اکبر	آرشا	آرش
آبی	زرد	سبز	سفید	قرمز

(هوش ریاضی)

(ممیز اصفهانی)

۲۶۱- گزینه «۳»

امین یا اول است یا پنجم. امیر نیز سوم است و آرشا در کنار او نیست. پس دو حال داریم:

۵	۴	۳	۲	۱
امین		امیر		آرشا
آرشا		امیر		امین

رنگ پیراهن در این سؤال مهم نیست.

(هوش ریاضی)

(ممیز کنشی)

۲۶۲- گزینه «۱»

امین یا اول است یا پنجم. پس اکبر نیز که زرد پوشیده است قطعاً سوم است و شخصی که سبز پوشیده در بین این دو قرار دارد. با توجه به این که صاحبان پیراهن‌های قرمز و سفید در کنار هم هستند، امین شخصی نیست

۲۶۴- گزینه ۳»

(نیلوفر امینی)

بیشترین رشد قامت در یک بازه زمانی یکساله متعلق به هدی است که قد وی در فاصله ۱۶ تا ۱۷ سالگی، بیست سانتی متر رشد کرده است. حداکثر رشد امیر در بازه یکساله، بازه ۱۴ تا ۱۵ سالگی اوست که ۱۵ سانتی متر رشد کرده است.

(هوش ریاضی)

۲۶۵- گزینه ۲»

(نیلوفر امینی)

در تصویر صورت سؤال، داده‌ها به دو دسته «الف» و «ج» تقسیم شده‌اند. همچنین در یک طبقه‌بندی دیگر، داده‌ها به دو دسته «ب» و «د» نیز تقسیم شده‌اند. اما این تقسیم‌بندی‌ها مرز یکسان ندارد، برخی «الف»‌ها «ب» و برخی دیگر «د» هستند؛ برخی «ج»‌ها نیز «ب» و برخی دیگر «د» هستند. هیچ «الف» نیست که «ج» باشد، هیچ «ب» نیست که «د» باشد.

(هوش ریاضی)

۲۶۶- گزینه ۴»

(عمیر اصفوانی)

شکل صورت سؤال با ۹۰ درجه دوران پادساعتگرد به شکل گزینه «۴» تبدیل می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

در شکل صورت سؤال، یکی از نقطه‌ها در فضای مشترک هر چهار شکل است که این ناحیه در گزینه‌های «۱» و «۴» نیست. نقطه دیگری نیز تنها درون مثلث و خارج از دیگر شکل‌هاست که این ناحیه در فضای گزینه‌های «۱» و «۲» نیست. نقطه دیگری نیز در فضای مشترک مستطیل و هشت‌ضلعی است که این ناحیه در گزینه «۱» نیست.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه ۱»

(فاطمه راسخ)

سه ناحیه «درون کمان»، «درون مثلث» و «درون پنج‌ضلعی و مثلث» همگی درون مستطیل و خارج از دیگر شکل‌ها مدنظر است. چنین ناحیه‌ای فقط در گزینه «۱» هست.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه ۱»

(فرزاد شیرممندلی)

مسیر «مربع، دایره، مثلث سفید، ضربدر، ستاره، مثلث رنگی» در همه گزینه‌ها پادساعتگرد طی می‌شود به‌جز گزینه «۱» که این مسیر در آن ساعتگرد است.

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه ۲»

(فرزاد شیرممندلی)

با سه شکل همه گزینه‌ها می‌توان یک مربع کامل ساخت، به‌جز گزینه «۲».

(هوش غیرکلامی)